

24 juni 2020 / 2020-7

Droogtemonitor

Veel regen gevallen, maar nog geen eind aan de droogte

Na twee uitzonderlijk droge maanden heeft de neerslag van de afgelopen weken voor enige verlichting gezorgd. Dat maakt echter nog geen eind aan de droogte. Het neerslagtekort is nog altijd groot en regionaal zijn de grondwaterstanden nog steeds laag. De LCW blijft daarom opgeschaald in Niveau 1 'dreigend watertekort'.

De afvoer van de Rijn is de afgelopen week gestegen richting normale waarden voor de tijd van het jaar. Voor komende week wordt een daling verwacht, maar de Rijnafvoer blijft naar verwachting boven het LCW criterium voor deze tijd van het jaar. De afvoer van de Maas blijft de komende week stabiel. Er is daarmee voldoende afvoer om aan de watervraag te voldoen in de gebieden waar aanvoer van rivierwater mogelijk is.

In Oost en Zuid Nederland is de grondwatersituatie enigszins verbeterd, maar zijn de effecten van de droogte nog steeds merkbaar. In deze gebieden kan geen water vanuit de rivieren worden aangevoerd en zijn verminderde gewasopbrengsten in de landbouw en schade aan natuur mogelijk. De komende tijd zal de watervraag door het groeien van de gewassen toenemen.

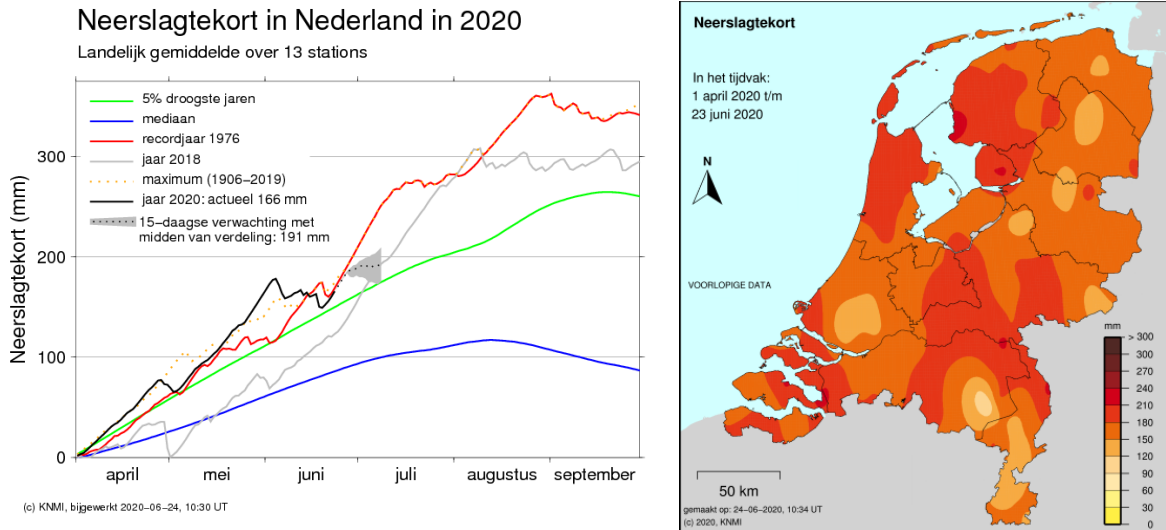
De drinkwatersector heeft geen knelpunten met de drinkwaterproductie. De verwachting is dat de watervraag door het mooie weer gaat stijgen. De sector roept gebruikers dan ook op om bewust om te gaan met drinkwater.

Op dit moment is het waterbeheer op orde. De waterschappen en Rijkswaterstaat monitoren de situatie nauwlettend en nemen wanneer nodig maatregelen zoals het opzetten van waterpeilen, het vasthouden van water, het regionaal instellen van beregeningsverboden en het inspecteren van droogtegevoelige kaden.

Weer

De komende dagen is het in de stroomgebieden zeer warm en droog. Vanaf het weekend neemt de kans op (onweers-)buien toe. De neerslaghoeveelheden liggen in het weekend dan in de orde van 5-15 mm, maar kunnen van plaats tot plaats flink verschillen. Vanaf begin volgende week valt er dagelijks neerslag in het gebied, vooral in de vorm van buien. Lokaal kan het voorkomen dat het meerdere dagen droog blijft. De kans op grote hoeveelheden neerslag is klein. Voor de langere termijn, van 3 tot 23 juli, worden op dit moment normale neerslaghoeveelheden en temperaturen verwacht.

Het actuele landelijk gemiddelde neerslagtekort bedraagt circa 166 mm. Door de neerslag van de afgelopen dagen is het neerslagtekort iets afgenomen, maar zal de komende twee weken weer toenemen.

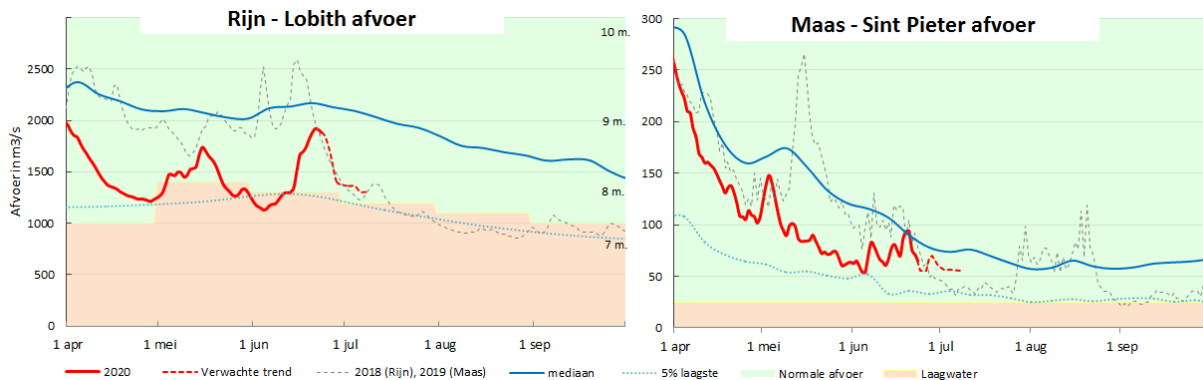
Figuur 1: Landelijk gemiddeld neerslagtekort en Potentieel neerslagoverschot, 23 juni. Bron: [KNMI](https://www.knmi.nl)

Aanvoer Rijn en Maas

In het grootste deel van juni is regelmatig neerslag gevallen in het gehele Rijnstroomgebied, maar wel met het zwaartepunt in het zuidoostelijke deel. Dit heeft er voor gezorgd dat de afvoer bij Lobith vanaf begin juni is toegenomen. Op zondag 22 juni lag de piek van de aanvoer bij Lobith op circa 1945 m³/s. Daarna is aan een langzame daling begonnen tot circa 1890 m³/s op woensdag 24 juni. Deze afvoerdaling zet zich door tot rond 1350 m³/s begin juli. In de daarop volgende periode lijkt de afvoer zich te stabiliseren rond circa 1300 m³/s. Deze stabilisering wordt veroorzaakt door toenemende neerslagkansen in het stroomgebied. Voor de Rijn is de kans zeer klein dat de Lobith afvoer langdurig onder het LCW criterium van juni (1300 m³/s) en juli (1200 m³/s) komt.

De daggemiddelde afvoer van de Maas bij Sint Pieter is ongeveer 55 m³/s. Buien in het stroomgebied in het komende weekend zorgen naar verwachting voor een stijging van de afvoer tot circa 75 m³/s waarna de afvoer weer daalt tot het huidige niveau. Voor de Maas wordt een onderschrijding van het LCW-criterium van 25 m³/s driedaags gemiddeld de komende twee weken niet verwacht.

De afvoeren van Rijn en Maas zijn op dit moment voldoende aan om aan de watervraag te voldoen.

Figuur 2: Daggemiddelde aanvoeren van de Rijn bij Lobith en de Maas bij Sint Pieter

Grondwater

In juni zijn weer aanzienlijke hoeveelheden neerslag gevallen. Dit is ook terug te zien in een (voorzichtig) herstel van de grondwaterstanden. In een groot deel van de hoge gronden in Zuid- en Oost-Nederland zijn de grondwaterstanden nog lager dan normaal.

Verziltning en waterkwaliteit

De chlorideconcentraties (zout) zijn normaal voor van de tijd van het jaar. Enkele waterschappen melden lichte verziltingsproblemen, voornamelijk in de diepe polders als gevolg van zout kwelwater.

Op verschillende locaties in het land is sprake van blauwalgen, botulisme en vissterfte, soms met een negatief zwemadvies tot gevolg. Dat is niet ongebruikelijk in deze tijd van het jaar.

Aangezien er de komende dagen warm weer wordt verwacht, zal de watertemperatuur van de Rijn en de Maas naar verwachting stijgen boven de 23 graden.

Landbouw en Natuur

De regen van de afgelopen weken heeft een positief effect op landbouw en natuur. Wel waren de regionale verschillen groot: op sommige plaatsen relatief weinig, op andere plaatsen stortbuien. Desondanks kwam voor sommige natuur (broedende weidevogels) en landbouwgewassen de neerslag te laat. Het vooruitzicht dat het neerslagtekort en de temperatuur in de komende week toenemen, vraagt aandacht. Op sommige plaatsen wordt daarom weer beregent of voorbereidingen hiervoor getroffen, omdat de waterbehoefte in deze fase van de groei van veel akkerbouwgewassen toeneemt.

Scheepvaart

Rijkswaterstaat publiceert [minst gepeilde diepten](#) zodat de scheepvaart kan anticiperen op de hoeveelheid lading die meegenomen kan worden. Op dit moment zijn er geen belemmeringen voor de scheepvaart.

Drinkwater

Ondanks het droge voorjaar doen zich vooralsnog geen knelpunten voor in de bronnen (grond- en oppervlaktewater) en de bereiding van drinkwater. De verwachting voor de komende dagen is dat de watervraag gaat stijgen als gevolg van warm en droog weer.

Regionale bijzonderheden en maatregelen

De neerslag van de afgelopen weken heeft regionaal voor enige verlichting gezorgd. In een aantal gebieden is de grondwaterstand redelijk hersteld, maar zal de komende dagen weer zakken. De regionale wateren zijn zoveel mogelijk opgezet, soms tot boven zomerpeil. Het peil van het IJsselmeer en Markermeer wordt gestuurd op NAP -0.15 m. Benedenstrooms van Maasbracht is de Maas op een hoger peil gestuwd. Ook wordt er op een aantal locaties (o.a. sluis Terneuzen) waterbesparend geschut om zoveel mogelijk water vast te houden.

Op diverse plaatsen wordt extra water aangevoerd om aan de watervraag voor landbouw en natuur te voldoen en om waterkwaliteitsproblemen (waaronder interne verziltning in de polders) tegen te gaan.

In Zuid- en Oost-Nederland zijn onttrekkingsverboden uit oppervlaktewater van kracht en op enkele locaties in de buurt van Natura 2000 gebieden ook uit grondwater. In West- en Noord-Nederland hebben waterschappen uit voorzorg kade inspecties ingesteld voor droogtegevoelige kaden.

De volgende droogtemonitor verschijnt 8 juli 2020.

Figuur 3: Overzicht afvoeren, peilen, watertemperatuur en zoutgehalten, daggemiddelde 23 juni 2020 | Bron: WMCN

Colofon

Dit bericht is opgesteld door de Landelijke Coördinatiecommissie Waterverdeling (LCW), onderdeel van het Watermanagementcentrum Nederland. Dit is een samenwerkingsverband van Rijkswaterstaat, de waterschappen en het KNMI.

Contact: wmcn-lcw@rws.nl, 0800-8002.

Voor persvragen: 06-15182130.